

Засаг даргын Тамгын газрын чиг үүрэг, зохион байгуулалт

Засаг даргын Тамгын газар нь дор дурдсан чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ¹:

- ✓ Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын ажлын алба нь Тамгын газар байх бөгөөд дор дурдсан чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ
- ✓ харьяалах нутаг дэвсгэрийнхээ эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн стратегийн төлөвлөлт, хөтөлбөр, төсөл зохиох, зохицуулах, хяналт шинжилгээ хийх, үнэлж дүгнэх, бодлогын удирдамжаар хангах;
- ✓ Засаг даргаас бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхэд нь зохион байгуулалт, эрх зүй, аж ахуйн талаар болон Тамгын газрын хэлтэс, албадын үйл ажиллагааг уялдуулан зохицуулах, нутгийн захиргааны байгууллагыг чиглүүлэн удирдахад нь Засаг даргад туслах;
- ✓ Хурал, Засаг дарга, доод шатны нутгийн захиргааны байгууллагыг шаардлагатай мэдээллээр хангах;
- ✓ хууль тогтоомж, Засгийн газар, Хурал, Засаг даргын шийдвэрийг биелүүлэх үүрэг бүхий байгууллага, албан тушаалтанд хүргүүлэх, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, гүйцэтгэлд нь хяналт тавьж үр дүнг тооцох;
- ✓ Тамгын газрын бичиг хэргийг хөтлөх, байгууллага, иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл, санал, гомдлыг шийдвэрлэх ажлыг зохион байгуулах;
- ✓ төрийн захиргааны ажилтныг бэлтгэх, давтан сургах, мэргэшүүлэх, тэдний ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах ажлыг хууль тогтоомжийн хүрээнд зохион байгуулах;
- ✓ тухайн шатны Хурлын хэвийн үйл ажиллагааг хангаж аж ахуйн талаар үйлчлэх.
- ✓ Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Тамгын газрын дарга тухайн шатны Засаг даргатай зөвшилцөн Засгийн газраас тогтоосон бүтэц, орон тооны хязгаарт багтаан Тамгын газрын орон тоо, цалингийн санг тогтоож, ажилтнуудыг томилж, чөлөөлнө.

Сумын ЗДТГазар нь Монгол улсын Засгийн газрын 2015 оны 11 дүгээр сарын 02-ний өдрийн 425 дугаар тогтоолын дагуу 14 орон тоо, Санхүүгийн алба, Мал эмнэлэг үржлийн тасаг, босоо удирдлагатай Нийгмийн даатгалын байцаагч, Улсын бүртгэгч, Нийгмийн халамжийн мэргэжилтэн, Татварын байцаагч, Байгаль хамгаалагч, 1, 2, 3, 4, 5, 6-р багийн Засаг дарга, Цагдаагийн хэсэг гэсэн бүрэлдэхүүнтэйгээр үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Сумын Засаг дарга:

- ✓ Тухайн орон нутагтаа Монгол улсын их хурлаас баталсан хуулиуд болон Засгийн газар, аймгийн орон нутгийн ИТХ, Засаг захиргаанаас гаргасан тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангуулах, хэрэгжүүлэх.
- ✓ Нутаг дэвсгэрийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн хэтийн болон жилийн үндсэн чиглэлийг боловсруулан тухайн хуралд оруулах гүйцэтгэлийг хангуулах, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах.
- ✓ Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулинд заагдсан нийтлэг болон бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэх.
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Засаг даргын орлогч:

- ✓ Сумын эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн урт хугацааны чиглэлийг хэрэгжүүлэх, хүн амын хүнсний болон өргөн хэрэглээний барааны стандартыг хангах нөхцлийг бүрдүүлэх
- ✓ Сумын хоршоо аж ахуйн нэгж, нөхөрлөлийн үйл ажиллагааг удирдлагаар хангах, дэмжлэг туслалцаа үзүүлэх
- ✓ Тамгын газрын дотоод хяналт, шалгалтын ажлыг сайжруулах, удирдлагаар хангах
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Засаг даргын Тамгын газрын дарга:

- ✓ Засгийн газрын шийдвэрийн хэрэгжилт, нутгийн захиргааны байгууллагын бодлого боловсруулах, тэдгээрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулж, зохицуулах
- ✓ Тамгын газрын үйл ажиллагааг чиглүүлэх, мэргэшлийн үндсэн дээр зохион байгуулах, удирдлагаар хангах
- ✓ Нутгийн захиргааны байгууллагын хүний нөөцийн бодлого, төлөвлөлт, хангалтыг удирдлагаар хангах
- ✓ Тамгын газрын албан хаагчдын үйл ажиллагааг өдөр тутмын удирдлагаар хангах
- ✓ Хууль тогтоомжийг сурталчлах ажлыг нэгдсэн удирдлагаар хангах
- ✓ Нотариатын үйлчилгээ үзүүлэх
- ✓ Иргэдэд хуульзүйн зөвлөгөө өгөх
- ✓ Авлигын эсрэг үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах
- ✓ Хүний эрхийн салбар комиссын ажлыг гардан зохион байгуулах
- ✓ Батлан хамгаалах чиглэлээр хууль тогтоомжийн биелэлтийг орон нутагт хангах ажлыг тайван болон онцгой нөхцлийн үед зохион байгуулах, хэрэгжүүлэх
- ✓ Батлан хамгаалах чиглэлээр нутгийн захиргааны байгууллага, аж ахуйн нэгж иргэдэд мэргэшил, аргазүйн удирдлага, туслалцаа үзүүлэх, хяналт тавих
- ✓ Суман дахь онцгой комиссын өдөр тутмын ажлыг гардан гүйцэтгэх
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Санхүүгийн алба:

- ✓ Сумын санхүү, эдийн засаг, төсвийн бодлогыг тодорхойлж, хэрэгжилтийг зохион байгуулж, түүнд хяналт тавих, Засгийн газрын санхүүгийн удирдлага мэдээллийн цахим сүлжээгээр төсөвт байгууллагуудын төсөв тооцоог гүйцэтгэх, батлагдсан төсвийн хуваарийг үндэслэн төсвийн байгууллагын бүртгэлийн дансанд санхүүжилтийн болон зарцуулалтын эрх олгох, зарцуулалтанд хяналт тавих.
- ✓ Төсөв санхүүгийн үйл ажиллагаанд эдийн засгийн шинжилгээ, үнэлгээ хийх ажлыг зохион байгуулах
- ✓ Татварын орлогын төлөвлөлт, татвар хураалтын ажлыг зохион байгуулах
- ✓ Санхүүгийн үйл ажиллагааг нягтлан бодох стандартын дагуу гүйцэтгэж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх
- ✓ Байгууллагын эд хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтад хяналт тавих
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Мал эмнэлэг үржлийн тасаг:

- ✓ *làë àæ àðóéí ÷èæýéýýð ãàðñàí ò°ð, çàññæéí áíæíñí, ðóóëü òíàðííæ, ýðð áçðèé áàéãóóèèããàñ íèéòýýð àããàæ Ì°ðäçýýðýýð òíàðíííí äçðýí æóðàí, ñðàíààðò, ìðì ìðìàðèæèéã ñóððàé÷èàð, õýðýãæèèðèéã çíðèí áàéãóóèàð ðýíàð, ìýðäýæèè àðãà ççéäýýð ðàíãàð*
- ✓ *Сóííí íàëíí óàìíí ñàíã ðàíãààèàí ñàéæðóóèàð,*
- ✓ *Маё ñçðæèéã äàìøãààñ ðàíãààèàð çèè àæèèèããããä ðýàèéí ýàóóèàð ò°è°æ°èðèéã áíèíñíðóóèæ, áèæýèðýä ðýíàèè ðààèè*
- ✓ Малын эрүүл мэнд, хүнсний чиглэлээр гарсан бодлого шийдвэрийг хэрэгжүүлэх, хянах, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгөх, Малын удмын сан эрүүл мэндийг хамгаалах
- ✓ Хувийн мал эмнэлэгийн анхан шатны нэгжийг мэргэжлийн удирдлагаар хангах, хамтран ажиллах
- ✓ Мал бүртгэлжүүлэх ажлыг удирдлагаар хангах
- ✓ Халдварт, паразиттах өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Цагдаагийн хэсэг:

- ✓ Сумын цагдаагийн хэсгийн үйл ажиллагааг шуурхай удирдлагаар хангах
- ✓ Гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх, нийгмийн хэв журам хамгаалах үйл ажиллагааг биечлэн гүйцэтгэж, нутаг дэвсгэрийн хүрээнд хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, үр дүнг хариуцна.
- ✓ Нийгмийн хэв журам сахиулах Гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх, нийгмийн хэв журам хамгаалах үйл ажиллагааг биечлэн гүйцэтгэж, нутаг дэвсгэрийн хүрээнд хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, үр дүнг хариуцна.
- ✓ Нутгийн захиргааны байгууллагын ажилд дэмжлэг үзүүлэх, шаардлагатай мэдээ мэдээллээр хангах
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Нийгмийн Бодлогын мэргэжилтэн:

- ✓ *Íèéãíèéí òçðýíä òçíèé Ò°ãæèèéã ðàíãàð àæèüã ðàðèòóàí çíðèí áàéãóóèàð*
- ✓ *Íèéãíèéí ñàéãàðóí ðàèààð áàðèòèèàð ò°ðèéí áíæíñíí áíèí ðóóëü òíàðííæèéã ìðíí íóðàãð õýðýãæççýýð çèè àæèèèããããä ìýðäýæèè, ìýðäýøèè, àðãà ççéí óàèðæèãããàð ðàíãàð*
- ✓ Боловсрол, соёл урлаг, шинжлэх ухаан, эрүүл мэнд, нийгмийн халамж үйлчилгээ, хөдөлмөр эрхлэлт, ядуурлыг бууруулах, хүүхэд залуучууд, эмэгтэйчүүд, ахмадууд зэрэг хүн амзүйн чиглэлээр явуулах бодлого, хөтөлбөр, төсөл боловсруулах, зөвлөгөө, дэмжлэгээр хангах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Нийгмийн халамжийн мэргэжилтэн:

- ✓ *Нèéãíèéí ðàèàíæèéí ðàèààð ò°ð°ñ áàðèòàèæé áóé áíæíñíüã ìðíí íóðàãð ðýðýãæççýýð*
- ✓ *Оèíí íèéðèéí ìðíèòíí äýíæýýàð ðóéãóóðèèñíí çèè÷èéäýý, àðãà ðýíæýýã èðäýäýä Ò°í°í ðóóððàé òçðäýð*
- ✓ Нийгмийн бүх төрлийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн шуурхай үзүүлэх
- ✓ Зорилтот бүлгийн иргэдийг илрүүлэх, шаардлагатай тусламж, хөнгөлөлтөнд хамруулах

- ✓ Нутгийн захиргааны байгууллагын ажилд дэмжлэг үзүүлэх, шаардлагатай мэдээ мэдээллээр хангах
- ✓ Иргэдийн амьдралын итгэл үнэмшлийг бий болгох сургах, чадавхижуулах
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Нийгмийн даатгалын байцаагч:

- ✓ Нееаїееі аааòààëúí ñàíã áĸďăĸĸæ, îďëíãî çàďëääúí ãĸéöýòăýëëëă ðàíãàí, ðýíàëð òààëð,
- ✓ Иďăýă äääòăóóëăă÷äää õ'íã'í øóóððàé ÿďăýæëëéí ĸëë÷ëëăýý ĸĸĸĸëýð
- ✓ Нееаїееі аааòààëúí ðĸďýýă °ďă°ðă° çàìààð òýáíëë òýòăýáýð òýòăýíæ äääò, ðóóëüä çààñàí áóñàä ýððýý áĸďýí ýáëýð òààòàé í'ðëëëëă áĸďăĸĸëýð
- ✓ Нутгийн захиргааны байгууллагын ажилд дэмжлэг үзүүлэх, шаардлагатай мэдээ мэдээллээр хангах
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Бүртгэл статистикийн улсын бүртгэгч:

- ✓ Хүн амын өсөлт, бууралт, нас баралт, төрөлт, шилжилт хөдөлгөөнийг хянах
- ✓ Иргэний 8 төрлийн бүртгэлээр иргэдэд үйлчлэх
- ✓ Улсын бүртгэгчийн үүрэг гүйцэтгэх
- ✓ Статистикийн мэдээ судалгаа гаргах, тайлагнах
- ✓ Нутгийн захиргааны байгууллагын ажилд дэмжлэг үзүүлэх, шаардлагатай мэдээ мэдээллээр хангах
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч:

- ✓ Нийгэм эдийн засгийн хөгжлийг байгаль орчны тэнцэлтэй уялдуулах
- ✓ Өнөө болон ирээдүйн үеийнхний ашиг сонирхлын үүднээс байгаль орчныг хамгаалах
- ✓ Түүний баялгийг зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Байгаль хамгаалагч:

- ✓ Ард иргэдэд байгаль хамгаалах мэдлэг хүмүүжил олгох, байгаль орчны тухай хууль тогтоомжуудыг сурталчлах
- ✓ Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага байгаль орчны тухай хууль тогтоомжийг хэрхэн биелүүлж байгаад хяналт тавих
- ✓ Нутгийн захиргааны байгууллагын ажилд дэмжлэг үзүүлэх, шаардлагатай мэдээ мэдээллээр хангах
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Газрын даамал:

- ✓ Газрын харилцааны талаарх төрийн бодлого шийдвэрийг хэрэгжүүлэх
- ✓ Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг боловсруулах, ИТХ-д өргөн мэдүүлэх
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Архив, бичиг хэргийн эрхлэгч:

- ✓ Архив, албан хэрэг хөтлөлтийг стандартын дагуу гүйцэтгэх
- ✓ Архивыг цахим санд байршуулах
- ✓ Байгууллагын архивын хадгалалт хамгаалалт, нөхөн бүрдүүлэлтийг гардан хариуцах
- ✓ Иргэдэд архивын лавлагаа олгох, олгоход зуучлах

- ✓ Албан хаагчдад архив албан хэрэг хөтлөлтийн талаар мэргэшлийн заавар зөвлөмж өгөх, удирдлагаар хангах
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Татварын байцаагч:

- ✓ Татварын хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, татвар төлөгчийг мэдээллээр ханган зөвлөлгөө өгөх, сургалт, сурталчилгаа явуулах
- ✓ Татварын хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих
- ✓ Улс, орон нутгийн төсвийн орлогыг бүрдүүлэх
- ✓ Татварын сар, улирал, жилийн тайлангийн ирцийг ханган ажиллах
- ✓ Нутгийн захиргааны байгууллагын ажилд дэмжлэг үзүүлэх, шаардлагатай мэдээ мэдээллээр хангах
- ✓ Иргэдийн өргөдөл гомдлыг хүлээн авч шуурхай шийдвэрлэх

Багийн Засаг дарга нар:

- ✓ Төрийн бодлого шийдвэрийг багт хүргэн сурталчлах, хэрэгжүүлэх ажлыг биечлэн зохион байгуулах
- ✓ Улирал бүр айл өрхүүдээр орж иргэдийн сэтгэл ханамжийн судалгаа авах, иргэдэд тулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлэх, дамжуулан зуучлах үүрэгтэй.
- ✓ Нутгийн захиргааны байгууллагын ажилд дэмжлэг үзүүлэх, шаардлагатай мэдээ мэдээллээр хангах
- ✓ Төр, засгийн бодлого, хууль тогтоомж, Засгийн газрын болон дээд шатны Хурал, Засаг даргын шийдвэрийг сурталчлах, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах;
- ✓ Хадлан, тэжээл бэлтгэх, отор нүүдэл, малын урьдчилан сэргийлэх угаалга, тарилга хийх, ноос ноолуур авах, хашаа саравч барих, худаг ус гаргах, тариа ногоо тарих, хураах, өвөлжилтийн бэлтгэл хангах, мал тэжээвэр амьтад, хашаа худгийн тооллого явуулах зэрэг цаг үеийн ажлыг хугацаанд нь гүйцэтгэх зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах;
- ✓ Хүн амын эрүүл мэндийн байдалд ажиглалт хийж, өвчтэй хүмүүсийг эмчлүүлэх, сувилуулах, эмнэлгийн яаралтай тусламжийг цаг тухайд нь үзүүлэх арга хэмжээг холбогдох байгууллагатай хамтран зохион байгуулах;
- ✓ Хүн амын хүнсний хангамжийг сайжруулахад орон нутгийн нөөц бололцоог илрүүлж ашиглах ажлыг зохион байгуулах, энэ талаар иргэдээс гаргасан санаачилгыг дэмжих;
- ✓ Хүн амын боловсролын түвшинг судлах, сургуулийн өмнөх насны хүүхдийг бүртгэж тухайн жилд нь сургуульд оруулах, сургууль завсардсан хүүхдийг сургалтад хамруулах арга хэмжээ авах;
- ✓ Нутаг дэвсгэрийн хүн амын амьжиргааны түвшинг судлах, судалгаа хийх
- ✓ Хүн амд шуудан, хэвлэл хүргэх ажлыг зохион байгуулах;
- ✓ Ган, зуд зэрэг байгалийн гамшиг, гэнэтийн бусад аюул тохиолдсон үед айл өрх, хүн, малыг нүүлгэн шилжүүлэх, тэдгээрийг зохих үйлчилгээгээр хангах ажлыг зохион байгуулах, шаардлагатай үед хүн хүч, тээвэр, холбооны хэрэгсэл, эд хөрөнгийг дайчлах ажлыг нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд зохион байгуулах;
- ✓ Статистикийн мэдээллийг зохих журмын дагуу гаргах;
- ✓ Хүн ам, түүний шилжилт хөдөлгөөнийг зохих журмын дагуу бүртгэх;

- ✓ Захиргааны журмын биелэлтэд хяналт тавьж, гэмт хэрэг, зөрчилтэй тэмцэх ажлыг холбогдох байгууллагатай хамтран зохион байгуулах, энэ ажилд иргэдийг татан оролцуулах, санал, санаачилгыг нь дэмжих;
- ✓ Байгалийн баялгийг ашиглах, байгаль орчныг хамгаалах хууль тогтоомжийн биелэлтэд олгогдсон эрх хэмжээний хүрээнд хяналт тавих;
- ✓ Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах;
- ✓ Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Улсын Их Хурал, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгууль, ард нийтийн санал асуулга явуулах, түүнчлэн эрх бүхий байгууллагын шийдвэрийн дагуу хуулийн төсөл, төр нийгмийн амьдралын чухал асуудлыг ард нийтээр хэлэлцүүлэх ажлыг нутаг дэвсгэртээ зохион байгуулах;
- ✓ Иргэдийн өргөдөл, санал, гомдлыг хүлээн авч эрх хэмжээнийхээ хүрээнд шийдвэрлэх буюу эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтанд уламжлах;
- ✓ Нутаг дэвсгэрийнхээ үйлчилгээний байгууллагын тайланг иргэдээр хэлэлцүүлэх ажлыг зохион байгуулах;
- ✓ Нутаг дэвсгэрт нь байнга буюу түр оршин суугч иргэд иргэний үндсэн ба журамт үүргээ хэрхэн биелүүлж байгаад хяналт тавих;
- ✓ Нутаг дэвсгэрт нь үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгж, албан газар, байгууллага, түүнчлэн байнга буюу түр оршин суугч иргэдэд захиргааны журам, дээд шатны болон иргэдийн Нийтийн Хурлын шийдвэрийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон үүрэг, чиглэл өгч биелэлтийг нь хангуулах, тэдгээрээс дэмжлэг туслалцаа авах;
- ✓ Иргэнийг шагнаж урамшуулах, гачигдалтай иргэнд тусламж дэмжлэг үзүүлэх тухай саналыг сум, дүүргийн Хурал, Засаг даргад тавьж шийдвэрлүүлэх;

